

Jan Willem Roosenbrand - Preek over Handelingen 16:11-15

We zitten hier in de kerk. En we horen over Christus. Net zoals die vrouwen daar aan de oever van een riviertje bij de stad Filippi, die daar bij elkaar gekomen zijn om te bidden. In de verte komen 4 mannen aangelopen die bij hen gaan zitten en aan de praat raken.

En dan gebeurt er wat. Bij in elk geval één van die vrouwen gaat haar hart open. Er wordt helemaal niks over haar man verteld, ik denk dat ze niet getrouwd was, of misschien was ze wel gescheiden.

Hoe dan ook, dat doet er helemaal niet toe. En dat het er niet toe doet, dat doet er wel weer toe. Ik bedoel: het is best veelzeggend dat de eerste die op het Europese continent wordt uitgekozen om vatbaar voor het evangelie te zijn, dat dat niet een man was en dat het ook niet een standaard getrouwde vrouw was. Je hebt in de kerk misschien soms het idee als je zelf bijstandsmoeder bent, of gescheiden, of lesbisch of buitenlander, dat je in de kerk eigenlijk om een beetje mee te tellen allemaal minstens twee kinderen moet hebben, blank met een goede baan en een keurig huwelijk. Daar is natuurlijk niks mis mee, maar het is absoluut geen voorwaarde. De eerste gelovige in Europa was een alleenstaande, een vrouw, en bovendien kwam ze uit het buitenland, ze was eigenlijk niet eens een Europeaan, maar ze kwam uit Tyatira, dat ligt aan de overkant, in Turkije, in Azië. Waar het wel om gaat is dat ze met aandacht luistert naar Paulus en dat de Heer haar hart opent voor die boodschap. Kijk eens naar dit verhaal en zie het als een spiegel voor je eigen leven. zo wil de Here met jou ook omgaan.

Via een voorspoedige reis komen Paulus en zijn reisgenoten aan in Macedonië, waar ze een grote stad opzoeken: Filippi. Jammergenoeg is er geen Joodse synagoge, de plek waar Paulus altijd graag begint. Nou, denken ze, er zullen hier toch wel een paar gelovige Joden zijn, die bij elkaar komen, dan maken we een goede kans als we naar de oever van de rivier gaan op de vroege zaterdagmorgen, op de sabbat. Bij de rivier, dus geschikt voor rituele wassingen. En inderdaad, daar treffen ze een aantal vrouwen aan, Joodse vrouwen, maar ook zogeheten God vererende vrouwen, dat zijn vrouwen die van huis uit geen Jodin zijn maar die via bv hun de dochter van de buurvrouw er mee in aanraking zijn gekomen en die zo de God van Israël zijn gaan dienen.

Lucas zoomt in op één van deze vrouwen. Zoals gezegd, een buitenlandse vrouw, uit Thyatira, dus in feite komt ze van de overkant waar Paulus nou net vandaan komt, uit wat nu Turkije is. Ze is een ondernemende dame die in de handel zit van purper en purperen stoffen, een luxeartikel in die tijd. Die purper werd gewonnen uit purperslakken, of nog beter uit de klieren van deze slak. Het was een gevaarlijk beroep om die slakken op te duiken, volgens de huidige Europese wetgeving zou het zo niet meer mogen, er kwam veel sterfte voor vanwege de hoge druk die de duikers moesten ondergaan om die slakken op de bodem van de zee te kunnen vinden. En ook het fabricageproces ging er smerig aan toe, die klieren werden gekookt in urine, een smerige stank. Maar zoals een spreekwoord toen zei: smerige fabricage, goddelijk resultaat.

Want purper en purper geverfde kleding was echt een luxe product. Nou ja, in de handel daarvan zat deze dame, Lydia van de overkant.

Ze is al eerder op het spoor van de God van Israël gezet, en vereert nu deze Schepper van hemel en aarde. Mooi dat ze daar op de sabbat ook de tijd voor neemt, en niet helemaal in haar werk opgaat. Ze weet dat ze afhankelijk is van God, die haar leven leidt.

Maar God wil meer dan dat.

Nu Jezus is verschenen wil God verder komen met je dan dat je in je Schepper en zijn zorg voor jou gelooft. Hij wil Christus in je leven binnenbrengen, zijn dood en opstanding.

Wil je daar eens over na denken? God wil verder komen met ons dan dat we geloven dat God bestaat en voor ons zorgt. Ook dat is geloof, ook dat geloof kan heel diep zitten. Ook voor dat geloof moet je hart geopend zijn. Maar het is niet waar God tevreden mee is nu Hij zijn zoon in de wereld heeft gestuurd. Hij wil dat Christus in ons hart binnenkomt!

Hij wil dat je gaat geloven dat het verhaal van Jezus (zijn dood, zijn opstanding uit de dood) dat dat verhaal de grote wending is in de geschiedenis, het keerpunt van een vastgelopen mensheid: God die de verantwoordelijkheid voor onze puinhopen zelf op zich neemt en er op het kruis van Christus mee afrekent. Hij begraaft alle kwaad van de wereld en maakt een nieuw begin door Christus uit de dood op te wekken. Er is hoop. En jij mag door je geloof en door je doop in dat verhaal worden opgenomen.

Dat is het christelijk geloof als dat verhaal binnen komt in je leven.

Christus zelf opent het hart van Lydia voor de woorden van Paulus over Christus! Heb je dat gelezen, in vers 14: ze hoort toe, en de Here, dat is de Here Jezus, opent het hart van haar zodat ze aandacht schenkt aan wat door Paulus gezegd wordt. Door Gods bijzondere leiding is Paulus bij haar

uitgekomen, en door Christus's speciale ingreep komen zijn woorden nu ook bij haar binnen.

Hoe zit dat bij u? Het evangelie is bij u uitgekomen, maar is het ook binnengekomen? Is het goede nieuws over Christus, zijn dood en opstanding, zijn dood voor jou, en zijn opstanding voor jou en in jouw leven, is dat binnengekomen? Dat kan alleen gebeuren als Christus je hart ervoor opent.

Paulus doet zijn best om het goede nieuws over Christus zo helder mogelijk uit te leggen, maar hij kan er nooit voor zorgen dat mensen het ook binnen laten komen.

Ik ook niet. Wij zeggen vaak: ik kan het je vertellen maar je moet het zelf geloven! Daar zit wat in. Je kunt geen toegang forceren. Maar de bijbel zegt toch net even wat anders dan: Lydia koos voor Jezus. Natuurlijk deed ze dat ook, ze ging op Hem vertrouwen, en dat is niet alleen een gevoel, dat is een wilsbeslissing, dat is een keus. Maar aan al die keuzen van ons mensen gaat iets anders vooraf: de keus van God, een hartoperatie door Christus zelf, de grote hartspecialist. Lydia luisterde en de Here opende haar hart zodat ze woorden ook echt binnen konden komen. Jezus gaat zijn gang. Hij zoekt Lydia op en dringt door in haar denkwereld en haar hart. Hij verricht een hartoperatie, dat doet Hij nog steeds. Is uw hart geopend van hogerhand? Hij opent gesloten harten, ja, want laten we eerlijk zijn, ons hart is niet echt open voor Hem, misschien zijn we wel nieuwsgierig, en willen we overal kennis van nemen, maar we hebben niet van nature de neiging om Hem naar binnen te laten en de zeggenschap te geven over onze beslissingen. Hij overwint diepgewortelde onwil van onze kant. Hij breekt door ons gebrek aan interesse heen. Of misschien zal het bij

anderen van u meer een zaak geweest zijn van argwaan, van dat je je niet durft toe vertrouwen, dat je je niet wilt overgeven aan Hem en aan wat Hij je te geven heeft. Dat zit er zo diep in bij ons, die neiging om onszelf te redden. Vooral als we beschadigd zijn in ons vertrouwen in andere mensen, dan kan ons dat zo in de weg zitten om ons ook aan Christus niet toe te vertrouwen. En dan kun je er ook zo na verlangen dat Hij daardoor heen breekt, dat Hij sterker is dan die achterdocht in je leven, dat HIJ sterker is dan die angst om weer teleurgesteld te worden, dat Hij sterker is dan die eigenwijsheid waardoor je je hebt voorgenomen om nooit meer afhankelijk van anderen te worden. en lieve mensen, ik mag het jullie allemaal zeggen, hoe je er ook in zit zelf, Hij is sterker, Hij kan ons hart openen, Hij wil het ook doen.

Als de Here God in je leven binnenkomt, dan is het resultaat altijd dat het evangelie dieper doordringt, dat de bijbel een grote plaats in gaat nemen, dat Christus op die manier de levende voor je wordt.

Lydia zegt op een gegeven moment dat Paulus er toch van overtuigd mag zijn dat gelooft in de Heer, in de Here Jezus. Dat is wat er gaat gebeuren in je leven als je hart wordt geopend. Je gaat vertrouwen op Christus alleen. en dan wil je ook met sterven en opstaan. Dat is de betekenis van de doop. Als Lydia gedoopt wordt, dan wordt ze in Christus ondergedompeld, en dan komt ze er bekleed met Christus uit tevoorschijn.

Dat betekent dat alles in je leven nu onder gezag van Christus staat. Je huwelijk als je dat hebt. Je single zijn. Je baan, de invloed die je hebt op je vrienden. Alles.

En moet je nou eens opletten. Kijk, de Here opent het hart van Lydia, ze wordt gedoopt, en meteen in één handeling door worden ook haar huisgenoten gedoopt. Heeft ze kinderen? Wie weet. Maar de huisgenoten, of je 'huis' is in die tijd en cultuur niet alleen je gezin, maar ook je personeel, als zakenvrouw heeft ze wel allerlei personeel, slaven en slavinnen wellicht. In elk geval mensen over wie zij het in de cultuur van toen te zeggen had.

En ook die wil ze onder de bescherming en in de invloedssfeer van Christus plaatsen door de doop. De doop is ook een claim van Christus op je leven, in zijn volle breedte. Niet alleen jouw privé leven wordt geheiligd aan God, maar je hele leven, met al zijn verantwoordelijkheden.

Ik weet niet of het hart van al die slaven en dat andere personeel van Lydia ook meteen door de Here geopend werd. Dat lees ik niet. Het loopt voorlopig helemaal via Lydia.

Maar zo komt het evangelie wel terecht bij mensen om haar heen. Dat geldt ook voor onze kinderen die op ons geloof met ons meegedoopt zijn. Ze zijn daardoor op voorsprong gezet. Maar het einddoel is dat Christus hun hart gaat openen, om helemaal binnen te komen. Hoe zit dat bij jezelf? Je bent zelf misschien gedoopt als kind, vanwege het geloof van je ouders. Prachtig dat het evangelie zo al heel vroeg in je leven terecht komt. Maar je merkt in dit verhaal: dat het bij je terecht komt, is stap 1, dat het bij je binnenkomt is stap 2 en eerder is de Here niet klaar met je.

Zo werkt het nu ook vaak. Je hoort van God en de bijbel en van Jezus via je ouders, of je oma, of je vriend of je vrouw. Of je buren. En hopelijk pakt de Heer dan ook door en opent hij je gesloten hart en overwint hij de afweermechanismen bij ons.

En dan nog wil Hij verder. Het effect bij Lydia (en jou?) is ook dat ze haar huis ter beschikking stelt van Paulus en de zijnen. Ze wil meewerken aan de verdere doorwerking van het evangelie bij zichzelf, ze wil verder leren van Paulus, en hem in de gelegenheid stellen om vanuit haar huis rustig verder te gaan. Als Paulus later een brief aan deze gemeente in Filippi schrijft, de Filippenzen, een kerk waar hij altijd een bijzonder goede band mee gehad heeft, dan schrijft hij dankbaar het volgende: (1:5, NBV) ik bid altijd vol vreugde voor u, omdat u vanaf de eerste dag tot nu toe hebt bijgedragen aan de verbreiding van het evangelie (nou, daar heeft hij zeker speciaal gedacht aan de dringende vraag van zuster Lydia om bij haar te logeren).

Misschien merk je dat er weerstanden zitten bij jezelf. Misschien merk je dat je het moeilijk vindt om een hartelijke keus te maken voor hem omdat je omgeving, je huisgenoten misschien wel niks moeten hebben van Christus en van de kerk. Misschien hou je het daarom zelf ook maar veiligheidshalve wat op afstand. Maar Christus wil echt verder komen met je, Hij wil niet alleen in de kerk met je in aanraking komen, Hij wil met je mee, het hele leven in.

Als je weerstanden merkt bij je zelf, maar tegelijk misschien ook een verlangen naar echt Christus die in je leven binnen komt, die je hart opent, die de weerstanden overwint, vraag er dan om aan Hem of Hij door wil pakken, bid erom, vraag anderen voor je te bidden, waarom niet meteen nu na de kerkdienst? En blijf bidden. Bid om die hartoperatie. Bid om een dotter-ingreep als je merkt dat je aders dichtslibben en je hart in gevaar brengen, dat je dichtslibt doordat je alleen maar met je baan bezig bent,

met geld en vakantie, en als je merkt dat Christus eruit weggeduwd is geraakt.

En laat deze kerkdienst een moment zijn waarop je opnieuw je toevertrouwt aan Hem, en Hem de zeggenschap geeft over je leven, over jouw invloed in je kenniskring, over jouw plek in je familie, bij je vrienden, voor het evangelie.

Ja, er zit soms heel wat op slot, bij jezelf, en bij je omgeving, maar dit verhaal geeft me hoop. Christus wil verder, met mij en mijn omgeving. Zelf gesloten harten kan Hij openen.

Amen.